

EDICE ZNAMENÍ DOBY

Jeden den v nebi

CO O TOM ŘÍKÁ BIBLE

SNC – Slovo na cestu; ČSP – Český studijní překlad

© Advent-Orion, Praha 2015

978-80-7172-748-4

Jeden den v nebi – zapomenutý lék na stres

Věda nikdy nebyla na takové úrovni, jako je dnes. Medicína nikdy neuměla takové zázraky jako dnes. Zdálo by se, že bychom měli prožívat ráj na zemi. Většina lidí na severní polokouli planety Země má téměř ideální podmínky pro život.

Lékaři přesto varují před narůstajícím počtem civilizačních chorob a psychologové spolu s psychiatry upozorňují na to, že strmě stoupají i počty pacientů, kteří potřebují jejich péči.

Lidstvo už druhé století oslavuje vědu a očekává od ní, že přinese řešení problémů a nemocí, které dnes kosí miliony lidí. Těšíme se, že už brzy nalezneme léky na rakovinu, AIDS, Alzheimeru, roztroušenou sklerózu, mozkovou příhodu či infarkt srdce a mnohé další choroby, které se staly postrachem naší moderní doby.

NA PLNÝ PLYN

Žijeme v době, kdy stále více lidí jede nadoraz. Na maximální výkon. Ždímáme ze svého těla stále více energie. Pijeme kávu, abychom neusnuli únavou, sháníme energetické nápoje a věříme, že díky nim podáme ještě vyšší výkon a dosáhneme tak na ještě lepší životní úroveň.

Pak se jednou ráno probudíme a zjistíme, že nemáme energii na to, abychom jeli dál. Šlapeme na plyn, ale tělo nereaguje, protože naše nádrž životní energie je prázdná a nelze ji doplnit.

Josef, můj starší kamarád, byl ve všem daleko úspěšnější než já. Vše, co dělal, zvládal „levou zadní“. V ničem neviděl problém. Vedle své hlavní práce měl ještě druhou. Díky dvěma platům si mohl každé tři roky koupit nové auto a dvakrát

do roka jezdil na dovolenou. V létě koupání v moři, v zimě lyžování na horách.

Vždy, když jsme se setkali, podíval se na moje starší auto a já v jeho pohledu viděl něco, co mne vůbec netěšilo. Často mi radil, jak se mám zařídit, abych nemusel jezdit v té „staré kraksně“, do které by on nikdy nesedl.

Já mu zase na oplátku radil, aby trochu zvolnil. „Jožko, nemyslíš, že už máš vše, co potřebuješ? Máš dům, auto, na přehradě hausbót... Co ještě chceš?“ Mé domlouvání bylo ale stejně úspěšné jako ono pověstné házení hrachu na zeď. Pepa na mne spustil vodopád svých plánů a neuskutečněných snů...

Jednou v noci se Jožka vydal na toaletu, ale už tam nedošel. V hlavě mu praskla malá cévka. Najednou nevěděl o světě, nedokázal ovládat své tělo. Sesul se na zem, kde ho o tři hodiny později našla manželka. Ani rychlý převoz do nemocnice už nedokázal zabránit následkům, které byly pro Jožku velice bolestné. Nemohl mluvit a ochrnul na půl těla. Všechny plány byly najednou ty tam.

Je dnes vůbec možné vypnout a zastavit se? Nepředběhnou mne ostatní? Neztratím vše, co jsem získal? Vyhrává přece ten, kdo je rychlejší, dravější a bezohlednější.

ZAPOMENUTÝ LÉK

Je možné se dnes zastavit a nepřijít o to vše, co jsme získali svou pracovitostí,

pílí a svým agresivním přístupem k životu?

V Bibli je zapsán recept na zapomenutý lék. Bůh ho nabízí každému člověku, který se bojí zastavit. Tento recept je součástí smlouvy mezi Bohem a izraelským národem. Věřím, že název této smlouvy znáte i vy. Říkáme jí Desatero, protože obsahuje deset základních bodů:

„Pamatuj na sobotní den, abys ho posvětil.

Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci, ale sedmý den je sobota patřící Hospodinu, tvému Bohu.

Nebudeš dělat žádnou práci ty ani tvůj syn ani tvá dcera, tvůj otrok ani tvá otrokyně, tvé zvíře ani tvůj příchozí, který je ve tvých branách, protože šest dní Hospodin dělal nebesa i zemi, moře i všechno, co je v nich, a sedmý den odpočinul.

Proto Hospodin požehnal sobotní den a posvětil ho“ (Exodus 20,8–11; ČSP).

Tato smlouva byla tehdy určena Židům. Bůh věděl, že jsou velmi pracovití a že budou umět rozvíjet svou schopnost hromadit majetek. Není žádným tajemstvím, že více jak 90 % světového majetku mají ve svém vlastnictví lidé s židovskými kořeny.

Bůh s Židy uzavírá smlouvu, v níž jim slibuje, že je bude chránit a k tomu jim přidá své požehnání. Bude se jim dařit vše, co začnou dělat. Pak po nich vyžaduje slib, že budou pracovat jen šest dnů a sedmý den odloží všechny své pracov-

ní aktivity a budou odpočívat. V sobotu se mají věnovat společenství se svým Bohem.

Recept je tedy prostý – šest dní usilovně pracuj, sedmý den odlož své všední starosti, abys „posvětil sobotu“, která má sloužit k získání nových sil na další týden.

NEJSI PRODUKTEM NÁHODY

Co Bůh myslí tím, když chce, aby lidé, kterým žehná a které chrání, „posvětili sobotní den“? Nejdříve je třeba připomenout si něco, co dnes spousta lidí popírá. Hospodin v Desateru připomíná zrod tohoto zvláštního svátku: „*Pamatuj na sobotní den, abys ho posvětil. ...protože šest dní Hospodin dělal nebesa i zemi, moře i všechno, co je v nich, a sedmý den odpočinul. Proto Hospodin požehnal sobotní den a posvětil ho*“ (Exodus 20,8.11; ČSP).

Nebeský recept nás vede k přemýšlení o našem původu. Podle Boha je toto poznání, odkud jsme se tu vzali, velice důležité pro náš život.

Většina obyvatel severní polokoule naší Země věří, že jsme produktem náhody. Někdy před mnoha miliardami let něco vybuchlo. Muselo to být velké, protože vědci tomu říkají „velký třesk“. Vznikl tak vesmír. Běžel čas a na naší planetě začala řádit „paní náhoda“. Zkoušela dávat a míchat dohromady všechny možné prvky a jednoho krásného dne se jí podařilo vdechnout mrtvé hmotě život. No

a pak to chtělo ještě další stovky milionů let, než se paní náhodě podařil i člověk.

Už pan Darwin tvrdil, že v přírodě přežijí jen silní. A také říkal, že nejlépe se mají ti nejsilnější, nejrychlejší, nejtvrdší a nejbezohlednější. Ti, kteří odpovídají tomuto popisu, jsou pak i nejschopnější ovlivnit dějiny druhu homo sapiens.

Tak vypadá život lidí, kteří věří, že vznikli vývojem. Pokud nechtějí dopadnout špatně, musí spěchat stále vpřed. Mají strach, že v okamžiku, kdy jim dojdou síly a zastaví se, přijde jejich konec.

Jenomže v tom starém receptu čteme, že to bylo trochu jinak. Na našem začátku nestojí „paní náhoda“, ale moudrý Stvořitel. Ke stvoření života na naší planetě nepotřeboval miliardy let ani téměř nekonečné množství neúspěšných pokusů. Zvládl to za pár dnů a ještě k tomu hned napoprve, protože dobře věděl, co dělá.

Tento Stvořitel, kterému Bible dává jména Hospodin, Bůh nebo také Ježíš Kristus, zvládl vše během šesti dnů, aby pak sobotu, sedmý den, mohl prožít s člověkem, kterému v pátek vdechl život.

BŮH SE ZASTAVIL A ŽEHNAL

Biblické Desatero nás ve svém čtvrtém bodě vrací do ráje, který dal Bůh člověku. Desatero obrací naši pozornost nazpět. Stvořitel si přeje, abychom se dověděli, že nejsme produktem náhody, ale jsme dílem jeho rukou. Přeje si, abychom měli

jistotu, že náš život neřídí náhoda, ale někdo, komu na nás záleží, někdo, kdo nás miluje a přeje si, abychom byli šťastní a spokojení.

Pojďme tedy nahlédnout do ráje. Mojžíš, autor knihy Genesis, v její první kapitole přináší stručný záznam toho, jak Bůh osidloval naši planetu. Nakonec dodá:

„Tak byla dokončena nebesa i země se všemi svými zástupy.

Sedmého dne dokončil Bůh své dílo, které konal; sedmého dne přestal konat veškeré své dílo. A Bůh požehnal a posvětil sedmý den, neboť v něm přestal konat veškeré své stvořitelské dílo“ (Genesis 2,1–3).

Mojžíš zde připomíná, že člověk má svým Stvořitelem vložen do své DNA zvláštní biorytmus – tak jako jeho Stvořitel má po šesti pracovních dnech ustát od své práce a odpočinout.

Je tu ale ještě něco zvláštního. Mojžíš říká, že Bůh v ráji „*požehnal a posvětil sedmý den*“.

Jak tomu rozumět?

Je možné požehnat čas?

Co to znamená?

Během studia na elektrotechnické fakultě brněnského VUT jsem zažil zvláštní příhodu. Začala lákavou šancí. Profesor přišel s nabídkou zkoušky před oficiálním termínem zkouškového období. Mělo to ale jeden háček. Chtěl ji uskutečnit hned a my jsme si mohli vybrat, zda zůstaneme, nebo odejdeme.

Pokud by mi dříve někdo řekl, že existuje způsob, jak se zadarmo a přes noc naučit odolávat každodennímu náporu povinností, zkvalitnit svůj společenský život, mít doma uklizeno, oživit své stereotypní manželství, zvýšit duchovní úroveň a zlepšit pracovní produktivitu, považovala bych to za naprosto absurdní. I mně zprvu myšlenka na jeden pravidelný den odpočinku přišla nereálná. Ale byla jsem ochotná to zkusit a ověřit si to. Po roce jsem zjistila, že věrnost zdánlivě tajemnému pravidlu sobotního odpočinku přináší zisk v podobě vzácně stráveného času.

Nan Chaseová, Sobota změnila můj život, Za obzorem 2013

V běžných termínech bylo nutné získat v písemné zkoušce osmdesát bodů. Tentokrát náš profesor limit pro připuštění k ústní zkoušce snížil na padesát bodů. Říkal, že tím chce odměnit všechny, kdo si vzali k srdci jeho radu, kterou nám dal hned při první přednášce: „Studenti, nenechávejte si učení mého předmětu na poslední chvíli. Učte se průběžně, určitě se vám to vyplatí.“

Zůstal jsem. Ne, že bych byl tak dobře připravený, ale říkal jsem si, že by byla hloupost takovou velkorysou nabídku nevyužít. Tu zkoušku jsem tehdy sku-

tečně udělal. Profesor byl vůči mně ještě velkorysejší, než původně sliboval. Držel jsem v ruce index a v něm bylo potvrzeno úspěšné složení zkoušky. Měl jsem z toho ohromnou radost. Byl jsem rád, že jsem profesorovu nabídku využil. Většina spolužáků, kteří odešli, se tak radovat nemohla. Jistě, později byly i další termíny, ale podmínky už byly mnohem složitější.

Bůh je ochotný žehnat každému člověku, který o jeho požehnání prosí a stojí o ně. Je ochotný nám žehnat v každém okamžiku našeho života. Sedmý den nám ale nabízí něco, co můžeme získat jen těch dvacet čtyři hodin. Ten, kdo v tento den odloží svou všední práci, dostane od Boha ujištění, že je jeho dítě, a proto mu může důvěřovat. Už na počátku v ráji se náš Stvořitel rozhodl, že nám každý sedmý den nabídne možnost načerpat novou energii na proměnu našich životů.

Žijeme v době, kdy různé obchody vyhlašují „akce“, při kterých je možné zakoupit výhodně nějaký výrobek. Banány a máslem počínaje a třeba výhodnou koupí auta konče. Jen musíme přijít v ten správný čas. Pokud přijdeme po skončení „akce“, žádnou výhodu už nezískáme.

Bůh na konci svého tvůrčího díla na naší planetě vyhlásil zvláštní akci, která se už tisíce let opakuje každý sedmý den. Vždy v sobotu nám nabízí zvláštní požehnání, které je možné získat jen těch

24 hodin. Každou sobotu se Bůh znovu zastaví nad naší planetou a žehná každému, kdo se v té době také zastaví, aby mohl čerpat novou energii, která posílí jeho schopnost důvěřovat svému Tvůrci natolik, že mu svěří nejen svou minulost, ale i budoucnost.

V sobotu se navíc můžeme zapojit do oslavy našeho Stvořitele, která probíhá v celém vesmíru. Je to den, kdy vesmír uctívá a oslavuje svého Tvůrce. Den, kdy si všichni uvědomují svůj původ. Díky tomu, že za vznikem vesmíru stojí Bůh, můžeme spolu s nebeskými bytostmi věřit, že Bůh už brzy porazí zlo i s jeho původcem. Tato důvěra dává smysl našemu pozemskému bytí.

SOBOTNÍ POŽEHNÁNÍ

Jak taková důvěra vypadá? V době, kdy Židé putovali do země, jež se má stát jejich novým domovem, se odehrál zajímavý příběh. Během čtyř století, která strávili jako otroci v Egyptě, zapomněli, že sedmý den v týdnu nabízí jejich Tvůrce zvláštní „akci“.

Izraelci putující pouští si stěžují, že nemají co jíst. Bůh na jejich stesky reaguje. Dává jim názornou ukázkou toho, jak se jeho sobotní přízeň projevuje: *„Krátko nato promluvil k Mojžíšovi Hospodin a řekl mu: ‚Budu vám z nebe sesílat pokrm, aby si lidé mohli každý den nasbírat dostatečné množství k obživě. Budu je tak učit, aby se na mě spoléhali, a současně*

uvidím, zda se řídí mými pokyny. Pouze šestý den ať nasbírají dvakrát více než v ostatní dny.’

...Ráno zase kolem tábora padla rosa, a když ji slunce vysušilo, objevily se na zemi jakési vložky, které připomínaly jinovatku. Když to Izraelci spatřili, ptali se jeden druhého, co to je (hebrejsky man-hú), protože nikdy nic takového neviděli. Mojžíš jim odpověděl: ‚Tento pokrm vám poslal Hospodin jako chléb, abyste měli co jíst. Nařídil, aby si ho každý nasbíral tolik, kolik potřebuje. Na každého člena rodiny dva a půl litru.’

Izraelci tedy udělali, co jim Mojžíš řekl, a dali se do sbírání. Někdo nasbíral hodně a jiný málo. Když to ale nakonec porovnali, pak ten, kdo nasbíral hodně, neměl nadbytek a ten, kdo nasbíral méně, netrpěl nedostatkem. Každý nasbíral tolik, aby se dosyta najedl.

Když byli hotovi, Mojžíš dodal: ‚Nenechávejte si žádné zbytky tohoto pokrmu do rána.’

Někteří z Izraelců však na Mojžíšovy rady nedbali a schovali si zbytek Hospodinova pokrmu do rána. Všechno se jim ale přes noc zkazilo a ráno našli celý zbytek ztuchlý a prolezlý červy. Když se to Mojžíš dozvěděl, neposlušnost Izraelců ho do páčila.

Vždy ráno si pak každý nasbíral tolik potravy, kolik potřeboval, ale když začalo hřát slunce, všechno, co zůstalo na zemi, se rozpustilo.

Šestý den si Izraelci podle pokynů nasbírali dvakrát více než obvykle, pět litrů na osobu. Představitelé a předáci Izraelců přišli za Mojžíšem, aby jim vysvětlili proč.

Mojžíš je seznámil s nařízením, které vydal Hospodin: ‚Zítřa bude den odpočinku, Hospodinova svatá sobota. Proto si napečte a navařte všechno, co chcete, a zbytek si uchovejte na příští den.’

Izraelci si tedy opravdu odložili dostatek pokrmu na příští den, ale tentokrát se jim nic nezkažilo ani se jim do toho nepustili červi.

‚To bude váš dnešní pokrm,’ řekl Mojžíš Izraelcům, ‚protože dnes je Hospodinova sobota a na zemi vůbec nic nenaleznete. Můžete Hospodinův pokrm sbírat šest dnů, ale sedmý den, v sobotu, nic nenajdete.’

Někteří Izraelci se však i sedmý den opět vydali sbírat, ale žádný pokrm nenalezli“ (Exodus 16,4.5.13–27; SNC).

Bůh Izraelcům ukazuje, jak se projevuje požehnání, které vložil na sedmý den.

Židé putovali pouští čtyřicet let. Každý pátek jim dvojnásobné množství many připomínalo, že se v sobotu mohou spolehnout na Boží přízeň. Tato týdenní perioda je učila, že se o ně Bůh dokáže postarat. Ten každodenní chléb posiloval jejich důvěru v Boha, se kterým se nemusejí bát přítomnosti ani budoucnosti.

Ježíš o mnoho staletí později učí své učedníky, aby ve své modlitbě mimo jiné prosili: „*Náš denní chléb dej nám dnes*“ (Matouš 6,11). Mám dvě možnosti. Mohu jen sám usilovat o to, abych si zajistil svou budoucnost. Nebo to, co je přede mnou, vložím do Božích rukou. Dovolím Bohu, aby se o mne postaral sám. Dovolím mu, aby mi radil, co mám udělat sám a v čem se mám spolehnout na jeho pomoc.

Bůh Židům dával na poušti čtyřicet let nebeský chléb. Nás vede k tomu, abychom prosili: „*Náš denní chléb dej nám dnes.*“

PAMATUJ NA SOBOTNÍ DEN

V receptu, který je zaznamenaný ve čtvrtém bodě biblického Desatera, je uvedena důležitá podmínka, kterou musíme splnit, aby byl lék účinný. Recept začíná výzvou: „*Pamatuj na sobotní den, abys ho posvětil.*“

V době, kdy byli naši dva synové ještě malí, jsem zažil zajímavou diskuzi s ženami patřícími do křesťanského charismatického společenství. Dostal jsem od nich otázku: „Můžeš nám popsat, jak u vás doma prožíváte tu vaši sobotu? Rády bychom si o ní udělaly představu dřív, než se rozhodneme, zda se tou biblickou cestou vydáme, nebo zůstaneme u neděle.“

Začal jsem své vyprávění tím, že podle Bible den začíná večerem. V pátek

při západu sluníčka se jako rodina sejde-me a prožíváme spolu příjemné chvíle. Při světle svíček vzpomínáme na to, co jsme prožili v uplynulých dnech, pojdáme dobroty, děkujeme Bohu za to, co nám dal, i za to, že je před námi den, kdy nám chce žehnat. Hodně zpíváme, hraje-me na hudební nástroje. Naším dětem se moc líbí i tzv. „kolečko“, rituál, při němž se všichni chytíme za ruce a navzájem si přejeme, aby přicházející sobota byla požehnaná i pro nás. Úplně nakonec pak s kluky zapalujeme prskavky a poté jdeme spát.

Pak jsem popisoval, jak v sobotu ráno vstaneme a po dobré snídani jdeme na bohoslužbu, kde se setkáváme nejen s Bohem, kterého uctíváme, ale i s našimi přáteli, kteří stejně jako my touží po požehnání, které Bůh v ráji vložil na sobotu. Po bohoslužbě jdeme domů, kde sníme připravený oběd. Po něm si chvíli odpočineme a pak jdeme na procházku.

Při západu sluníčka se zase spolu posadíme, zpíváme a chválíme Boha a v modlitbě děkujeme za prožitý den. Při společném „kolečku“ si přejeme Boží požehnání i do všedních dnů.

Skončil jsem vyprávění o tom, jak vypadá naše sobota. Jedna z žen, které mi naslouchaly, položila otázku: „Vlastí-ku, a kdy vlastně uklízíte a nakupujete? U nás jsou tyto činnosti hlavní náplní soboty a neděle!“

Odpověděl jsem protiotázkou: „Všimly jste si, jakým slovem začíná čtvrté přikázání?“ Vzal jsem Bibli, otevřel 20. kapitolu knihy Exodus a přečetl první slovo 8. verše: „*Pamatuj...*“

Jak mohu prožít sobotu v klidu nejen od výdělečné práce, ale také od toho všeho, co je potřeba udělat pro pohodový chod naší domácnosti? Je třeba včas pamatovat na to, že v sobotu se nechceme zdržovat nakupováním, vařením nebo třeba prací na poli a zahradě.

Pokud si vše dobře naplánuji a naučím se práci rozdělit mezi všechny členy rodiny, zakusím první projev Božího „sobotního požehnání“. V čem spočívá? Když v sobotu odložím práci, budu mít na všechny povinnosti o jeden den méně než ostatní. Přesto mi těch 24 hodin nebude chybět.

V prvním semestru vysokoškolského studia nám jeden kantor dával s oblibou domácí úkol z pátku na pondělí. V pátek na přednášce dal zadání a v pondělí chtěl odevzdat hotové dílo. Byla to od něj škodolibost. Měl radost, když nám znepríjemnil víkend.

Když nám to udělal poprvé, přemýšlel jsem, co mám dělat. Zadání bylo opravdu náročné. Protestovali jsme, že to není možné zvládnout za ty dva dny, ale bez úspěchu.

Uvažoval jsem, co budu dělat. Mám „porušit“ mé zásady ohledně prožívání „sobotního odpočínutí“? Nebo se spo-

lehnu na Boží požehnání a pustím se do toho až v noci na neděli, když skončí biblický den odpočinku?

Rozhodl jsem se pro druhou možnost. V pátek večer jsem po západu slunce „přivítal sobotu“ s přáteli. V sobotu jsem byl na bohoslužbě a teprve večer jsem zasedl k práci na projektu. Nad ránem jsem si chvíli zdíml a pak pokračoval v práci. Okolo páté večer jsem byl hotov.

Tehdy jsem poprvé v životě poznal to zvláštní požehnání, které Bůh dává každému, kdo se rozhodne v sobotu čerpat výhody „nebeské akce“. Od té doby jsem něco podobného zažil už mnohokrát. Podobné zážitky jsou pro mne důkazem, že sobota, sedmý den, stále nese pečeť Božího požehnání a posvěcení.

MŮŽE NEDĚLE NAHRADIT SOBOTU?

Většina křesťanů dnes „odpočívá“ v neděli a ani přitom netuší, že porušují Desatero. Ve 4. století po Kristu totiž představitelé katolické církve „uzákonili“ zásadní změnu. Křesťané měli od roku 336 považovat za den odpočinku nikoli sobotu, ale neděli. V anglické verzi Katolického katechizmu z roku 1892 můžeme číst: „Když sobota je dnem Božího odpočinku, proč tedy světíme neděli? Protože církev katolická v roce 336 přenesla svátek ze soboty na neděli.“

Otázkou je, zda má jakákoliv církev na takovou změnu právo. Ježíš měl

jednoho dne s židovskými duchovními spor o to, jak správně prožívat sobotu. V diskuzi kategoricky prohlásil: „*Sobota je učiněna pro člověka, a ne člověk pro sobotu. Proto je Syn člověka pánem i nad sobotou*“ (Marek 2,27.28). Ježíš se jednoznačně vyjadřuje k tomu, kdo má právo rozhodnout nejen o tom, jak správně „posvětit sobotu“, ale i o tom, zda sobota – biblický den odpočinku – stále ještě zůstává dnem, kdy Bůh dává své mimořádné a jedinečné požehnání.

Setkávám se s lidmi, kteří věří, že je toto požehnání možné získat zachováváním nedělního odpočinku. Díky tomu, co prohlásil Ježíš, je zřejmé, že neděle nikdy nemůže plně nahradit sobotu. Bůh se s námi setkává i v neděli, své požehnání nám nabízí každý den, ale to jedinečné, které při stvoření vložil na sedmý den, můžeme obdržet jen v sobotu.

PŘEKÁŽKY PŘIJETÍ SOBOTNÍHO POŽEHNÁNÍ

Pojďme se chvíli věnovat jedné zvláštní otázce. Mnozí křesťané, kteří respektují biblické Desatero a přijímají sobotu jako den odpočinku, zjišťují, že se jim nějak záhadně vyhybí požehnání, které Hospodin na konci svého stvořitelského díla vložil na sedmý den. Tito lidé se ptají: „Děláme chybu my, nebo Bůh zrušil kouzlo soboty?“

Také Ježíš se setkával s lidmi, kterým prožívání soboty nepřinášelo žád-

nou radost. Příčinou tohoto stavu byli izraelští duchovní. Ježíš před nimi své posluchače důrazně varuje, když na jejich adresu říká: „*Svazují těžká břemena a nakládají je lidem na ramena, ale sami se jich nechtějí dotknout ani prstem*“ (Matouš 23,4).

Bůh nám nedal seznam, co v sobotu smíme a co nesmíme. Nedal nám ani detailní rozvrh, jak strávit tento den. Dal nám však principy, jak jej světit. Tyto principy nám pomohou prožívat sobotní den tak, aby nám to přineslo požehnání.

Mark Finley, Nedoceněný dar

Tito pokrytečtí vůdci často naslouchali Ježíšovým kázáním, protože hledali záminku k jeho umlčení. Ježíš se na ně opakovaně obrací s tvrdou kritikou. Nelíbí se mu, že díky nim ztratila pro Židy sobota svou přitažlivost. Proto také na jejich adresu vyslovil tvrdou a nekompromisní kritiku: „*Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Zavíráte lidem království nebeské, sami nevcházíte a zabraňujete těm, kdo chtějí vejít*“ (Matouš 23,13).

Ježíš tato slova říká na adresu lidí, kteří by se v sobotu nikdy nesnížili k tomu, aby vykonávali jakoukoliv činnost, kterou považují za porušení nebo

znesvěcení dne odpočinku. Dokonce byl dán počet kroků, které mohli v sobotu ujít. Byli přesvědčeni, že nikdo tak dokonale nezachovává principy Desatera jako oni. Přesto nikdy v životě nezakusili radost ze sobotního požehnání, které Hospodin vložil na sedmý den.

Jak je to možné? Jejich zkušenost nás vede k poznání, že samotné odložení práce a všedních starostí v sobotu nestačí. Prorok Izajáš zapsal v souvislosti s prožíváním soboty následující Hospodinovu radu: „...*odstraníš-li ze svého středu jho, hrozící prst a ničemná slova, budeš-li štědrý k hladovému a nasytíš-li ztrápeného, vzejde ti v temnotě světlo a tvůj soumrak bude jak poledne*“ (Izajáš 58,9.10).

Bůh nás upozorňuje na tři překážky, které nás mohou připravit o sobotní požehnání:

1) Jho

Jho je symbolem toho, co nás nepříjemně svazuje. Pokud se mi jho podaří sundat ze své šje, získávám najednou pocit svobody. Ježíš nás v této souvislosti vybízí: „*Vezměte na sebe mé jho a uchte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočinutí svým duším. Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží*“ (Matouš 11,29.30).

Cítím-li se v sobotu nesvobodný a spoutaný, měl bych si položit otázku: „Podařilo se mi odstranit jho, které mne svazovalo? Přijal jsem opravdu Ježíšovo

jho? Nenalékl jsem místo něho jho zákoníků a farizeů, kteří ze soboty udělali nesnesitelné břemeno?“

Mnoho křesťanů se v sobotu připravuje o radost z Božího požehnání, protože se příliš zabývají obavou, aby náhodou nedělali něco, co podle druhých není správné. Možná také počítají množství kroků, které už udělali, a děsí je představa, že je Bůh potrestá, pokud udělají něco špatně. S touto obavou souvisí druhá překážka, která nám může stát v cestě k dosažení sobotního požehnání.

2) Hrozící prst

Hrozící prst je symbolem výhrůžek a výčitek. Při prožívání soboty bych se neměl nechat zastrašovat druhými a ani já bych neměl druhým mluvit do jejich způsobu prožívání sobotního odpočinku. Ať se ostatní řídí svým svědomím a já zase tím svým.

I zde jsou namíště otázky: „Jak jsem na tom? Prožívám radost ze spasení, nebo mne o ni připravuje hrozící prst mého spoluvěřícího?“

3) Ničemná slova

Ničemná slova symbolizují vše, co ničí a narušuje mé sobotní dobíjení vnitřních baterií. Mohou to být pře a hádky, negativní zprávy ze světa nebo také lidé, kteří mne neustále kritizují a kádrují. Místo slov, která ničí, bych měl vyhledávat slova, která budují.

A tak se při přípravě na sobotu mohou ptát: „Jak je to s mými ústy? Jak působím? Pozitivně nebo ničivě?“

V Matoušově evangeliu je zaznamenán příběh z Ježíšova života. Odehrál se v době, kdy se židovští duchovní snažili Ježíše odstranit. Synagoga byla tu sobotu plná. Lidé se dověděli, že má přijít ten zvláštní Mistr. Čekali, co jim poví. Mezi posluchači seděli i farizeové. Matouš píše: „*A byl tam člověk s odumřelou rukou. Otázali se Ježíše: ‚Je dovoleno v sobotu uzdravovat?‘ Chtěli ho totiž obžalovat*“ (Matouš 12,10).

Ježíš farizeům, kteří se už těší, jak ho obžalují, říká: „*Kdyby někdo z vás měl jedinou ovečku, a ona by mu v sobotu spadla do jámy, neuchopil by ji a nevytáhl? A oč je člověk cennější než ovce! Proto je dovoleno v sobotu činit dobře.*“ Potom řekl tomu člověku: „*Zvedni tu ruku!*“ Zvedl ji, a byla zase zdravá jako ta druhá“ (Matouš 12,11.13).

Víc už židovští duchovní vidět a slyšet nepotřebovali: „*Farizeové vyšli a smluvili se proti němu, že ho zahubí*“ (Matouš 12,14). Tato příhoda z Ježíšova života odhaluje hrůzné pokrytectví židovských duchovních. Vadí jim, když Ježíš svým uzdravováním „pracuje“. Považují to za znesvěcení dne odpočinku. Jsou jeho dobročinností tak znechuceni, že jim pak vůbec nevadí, že ve stejný den plánují vraždu.

Tento příběh je varováním pro každého člověka, který se v sobotu stará víc

o to, jak ji prožívají druzí, než o to, co by v ní mohl udělat on sám.

Pokud mám pocit, že se mi vyhýbá pozehnání, které Bůh při stvoření vložil na sedmý den, měl bych si položit pár otázek: „Komu se v sobotu svým jednáním víc podobám? Zákoníkům a farizeům, nebo Ježíši, který svým sobotním uzdravováním přináší radost a svobodu nemocným? Co v sobotu dělám raději? Rozdávám radost a pomáhám potřebným, nebo raději dohlížím na to, co dělají ti druzí?“

STAŇ SE POZEHNÁNÍM

Prorok Izajáš zachycuje ve své knize slib, jenž dává Hospodin každému člověku, který se rozhodne prožívat sobotu bez výše uvedených překážek. Přitom nám radí, co by mělo být součástí každé naší soboty: „*...budeš-li štědrý k hladovému a nasytíš-li ztrápeného, vzejde ti v temnotě světlo a tvůj soumrak bude jak poledne*“ (Izajáš 58,10).

Místo toho, abych v sobotu druhé svažoval, hrozil jim a pronášel na jejich adresu ničemná slova, mám být raději štědrý k hladovým a pozorný k těm, kteří jsou ztrápeni. V očekávání na Boží pozehnání se sám mohu stát pozehnáním pro ty, kteří se zatím nemají tak dobře jako já. Myslíme, že další komentář není třeba.

Ten, kdo se rozhodne, že bude „dobrovolníkem Božího království“, zakusí něco zvláštního. Jeho život získá nový

smysl. Izajáš píše, že nám v temnotě vzejde světlo a i soumrak bude jako poledne. Přiznám se, že jsem těmto slovům dříve moc nerozuměl. Jednak jsem měl dobrý zrak a také jsem nezažil žádný „životní soumrak“.

Jak mi ale s přibývajícím věkem slábne zrak, tak nejednou postupně zjišťuji, jakou výhodou je při práci dobré osvětlení. Navíc si uvědomuji, že se stále více blíží nejen stáří, ale i konec mého života. To je ten soumrak, o kterém se zmiňuje Izajáš. Díky službě druhým poznávám, že Bůh má moc postarat se o každého člověka, a že se tudíž postará i o mne, až budu sám potřebovat pomoc druhých.

Pokud se v sobotu naučím přijímat požehnání, které na ni Hospodin vložil na konci svého stvořitelského díla, budu ho mít tolik, že se pak sám stanu požehnaním těm, se kterými se setkám.

DALŠÍ PROJEVY SOBOTNÍHO POŽEHNÁNÍ

Bůh mi chce v sobotu nabídnout dostatek světla pro mé další dny. Tím ale jeho štědrost nekončí. Izajáš pokračuje ve výčtu toho, co se stane, když ze svého jednání odstraním svazující jho, hrozící prst i ničemná slova a nahradím je službou potřebným: „*Hospodin tě povede neustále, bude tě sytit i v krajinách vyprahlých, zdatnost dodá tvým kostem; budeš jako zahrada zavlažovaná, jako vodní zřídlo, jemuž se vody neztrácejí. ... Jestliže v den odpočinku*

upustíš od svých pochůzek, od prosazování svých zálib v můj svatý den, nazveš-li den odpočinku rozkošným, svatý den Hospodinův přeslavným, budeš-li jej slavít tak, že se vzdáš svých cest, že přestaneš hovořit svým zálibám a nepovedeš plané řeči, tu nalezneš rozkoš v Hospodinu, a já ti dovolím jezdit po posvátných návrších země a z dědictví tvého otce Jákoba tě budu živit“ (Izajáš 58,11.13.14).

Jestliže se nebojím podělit o to, co mám, může se Bůh postarat, abych se vždy měl o co dělit.

Bůh mne povede, takže nebudu zbytečně bloudit. Během mé cesty do jeho království mne vybaví dostatkem sil, abych dokázal překonat všechny překážky. Na konci své cesty navíc naleznu „*rozkoš v Hospodinu*“. Objevím štěstí, kterému se nevyrovná žádná pozemská radost ani rozkoš.

Správný přístup k sobotnímu odpočínutí dává mému životu věčný smysl a cíl. Nemusím se bát, že poslední slovo v mém životě bude mít smrt. Nádherně to popisuje David ve 23. žalmu:

„Hospodin je můj pastýř, nebudu mít nedostatek.

Dopřává mi odpočívát na travnatých nivách,

vodí mě na klidná místa u vod,

naživu mě udržuje,

stezkou spravedlnosti mě vede pro své jméno.

*I když půjdu roklí šeré smrti,
nebudu se bát ničeho zlého,
vždyť se mnou jsi ty.
Tvoje berla a tvá hůl mě potěšují.
Prostíráš mi stůl před zraky protivníků,
hlavu mi olejem potíráš,
kalich mi po okraj plníš.
Ano, dobrota a milosrdenství
provázet mě budou všemi dny mého žití.
Do Hospodinova domu se budu vracet
do nejdělsích časů.“*

VLIV SOBOTNÍHO POŽEHNÁNÍ NA VŠEDNÍ DNY

Mnozí křesťané mají pocit, že to jho, hro-
zící prst a ničemná slova stačí odložit jen
v sobotu. To je velký omyl. Tyto překáž-
ky bychom měli z našeho života úplně
odstranit. Je to součástí naplnění Božího
příkazu, kterým začíná 4. paragraf Desate-
tera: „Pamatuj!“

O tom, že to není vůbec snadné,
svědčí Davidova prosba, zachycená ve
141. žalmu: „*Hospodine, postav stráž
k mým ústům, přede dveře mých rtů hlíd-
ku...*“ (Žalm 141,3).

Pokud prožiji sobotu v Boží blízkos-
ti, poznám nejen svou hříšnost, ale také
jeho slávu a moc, která je schopna mne
postupně proměňovat k Božímu obrazu,
ke kterému byl člověk stvořen. I proto
text 4. přikázání obrací naši pozornost
k aktu stvoření. Bůh při něm prohlásil:
„*Učiňme člověka, aby byl naším obrazem
podle naší podoby*“ (Genesis 1,26).

Součástí správné přípravy na sobotu je
nahrazení hříšného jha Ježíšovým jhem.
Je to také odmítnutí používat hrozící prst
i ničemná slova. Bůh tuto snahu odmění
tím, že nám dovolí spočinout v jeho blíz-
kosti. Toto spočinutí v Hospodinu naplní
naše nitro pokojem, důvěrou a odvahou
hledět s nadějí do budoucnosti.

Je to zvláštní sepětí „svaté soboty“
a všedních dnů. Obojí se navzájem ovliv-
ňuje. Pokud ve všední dny věnuji dosta-
tek času přípravě na sobotu, pocítím pak
sobotní požehnání silněji, než když tuto
přípravu zanedbám. Platí to ale i naopak.
Čím silněji pocítím radost ze sobotního
společenství s Bohem, tím větší bude má
touha připravit se co nejlépe na další so-
botu.

NEBESKÁ AUDIENCE

Vraťme se ještě jednou k textu, který jsme
už četli. Podle staré křesťanské tradice ho
apoštol Pavel píše křesťanům, kteří měli,
stejně jako on, židovský původ. Proto jim
v prožívání soboty hrozilo podobné ne-
bezpečí, jaké v minulosti postihlo jejich
předky. Pavel proto připomíná: „*Tak má
Boží lid pravý sobotní odpočinek teprve
před sebou.*

*Neboť kdo vejde do Božího odpočinu-
tí, odpočine od svého díla, tak jako Bůh
odpočinul od svého. A tak usilujme, aby-
chom vešli do toho odpočinutí a nikdo
pro neposlušnost nepadl jako ti na pouš-
ti“* (Židům 4,9–11; ČEP).

Pavel připomíná zkušenost Židů putujících pouští. Sobotní odpočinek jim měl dát dostatek času k poznání Boha, který je vyvedl z Egypta a daroval jim svobodu. Sobotní odpočinutí je mělo učít důvěřovat Hospodinu, který je vedl do zaslíbené země. Byla to náročná a nebezpečná cesta. Každou sobotu si měli připomínat tu krásnou zemi, která je čeká.

Pak najednou stáli na hranicích zaslíbené země. Mohli do ní vstoupit, ale chyběla jim důvěra, že Bůh svůj slib splní. Celá generace Židů nakonec do zaslíbené země nevstoupila. Pavel píše, že se jejich způsob prožívání soboty minul svým cílem.

V čem byl jejich problém? Chyběla jim důvěra v Boží milost. Protože spoléhali jen na sílu svých zbraní, zalekli se možností vstoupit do země, kterou jim jejich Bůh připravil. Místo radosti z krásné země je trápily problémy, které by při vstupu do ní mohly nastat.

Něco podobného hrozí i nám, pokud si neuvědomíme, že sobota není cíl naší víry. Biblický sabat je prostředkem k tomu, abychom mohli dosáhnout na zvláštní požehnání, které na tento den vložil náš Stvořitel. Bůh nás vede do nebeského království pouští hříšného světa. Každou sobotu nám nabízí zastávku v „nebeské oáze“.

Toto zastavení ale nemá sloužit jen k odpočinku a načerpání nových sil. Je

tu ještě něco důležitějšího. Pokud má sobota splnit svůj hlavní účel, pak se potřebuji setkat s Ježíšem. Pavel nás vybízí: „*Přistupme tedy s důvěrou k trůnu milosti, abychom přijali milosrdenství a našli milost ku pomoci v pravý čas*“ (Židům 4,16; ČSP).

Už při stvoření života na naší planetě Bůh odložil svou práci a odpočinul. Sedmý den ve svém diáři oddělil k tomu, aby měl prostor na setkání s člověkem. Každou sobotu nás Bůh čeká u trůnu své milosti.

Pokud ale sedmý den nepřijdu k jeho trůnu a nepřijmu jeho ujištění o odpuštění hříchů, pak se mé prožívání soboty mine cílem a já nikdy neokusím, jak chutná „rozkoš v Hospodinu“.

Pavel tu připomíná, že ten skutečný odpočinek je teprve před námi. Díky tomu, že Bůh na počátku vložil na sobotu své požehnání, mohu pravidelně jeden den v týdnu prožívat ochutnávku nebes. Mohu zažívat radost z toho, co pro mne Bůh chystá ve svém království.

JEŽÍŠŮV SLIB

Už od svého dětství mám rád jeden biblický text, který zaznamenává slib, jenž dal Ježíš nejen svým učedníkům, ale i nám: „*Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Věříte v Boha, věřte i ve mne. V domě mého Otce je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to. Jdu, abych vám připravil místo. A odejdu-*

-li, abych vám připravil místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já. A cestu, kam jdu, znáte“ (Jan 14,1–4).

Boží den odpočinku nám také připomíná odpočinutí, které máme v Ježíši. Každou sobotu odpočíváme od svých prací a přiznáváme, že tak jako nemáme žádnou zásluhu na stvoření, nemáme žádnou zásluhu ani na získání spasení. Jsme zcela závislí na milosti Ježíše Krista, který za nás zemřel. V sobotním dni se radujeme z nezaslouženého daru spasení i z daru Božího odpočinku, který je tolik potřebný pro všechny uspěchané a unavené v tomto hektickém světě.

Mark Finley, Nedoceněný dar

Žijeme na světě, kde není snadné získat prostředky potřebné k našemu životu. Proto máme podle Desatera věnovat šest dnů práci, díky které zajistíme „obživu“ pro sebe i své blízké. Ve všední dny můžeme být někdy touto prací tak unaveni, že už ani nemáme sílu se na chvíli zastavit a snít o tom, jaké to bude, až Ježíš splní svůj slib.

Pokud se rozhodneme, že v sobotu odložíme všední práci i starosti, získáme celých 24 hodin k tomu, abychom

se mohli vypravit na exkurzi do nebe. Můžeme nahlédnout „za oponu“ nebeského království a přemýšlet o tom, jak bude vypadat život bez hříchu a jeho následků.

Apóstol Jan popisuje, co viděl a slyšel, když jednu sobotu dovolil Ježíši, aby mu představil život lidí, kteří jednou vejdou do jeho věčné říše: „*Hle, přibyték Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi, a setře jim každou slzu z očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude – neboť co bylo, pomínulo*“ (Zjevení 21,3.4).

ANO, PŘIJDU BRZO!

Už v ráji nabídl Stvořitel člověku lék na stresy, spěch a shon. Každý sedmý den chce i mne léčit z mé uspěchanosti. Slibuje mi, že když se v sobotu naučím správně odpočívat, najdu radost, které se nic jiného nevyrovná. Tuto rozkoš budu navíc prožívat nejen se svým Bohem, ale také se svými blízkými a přáteli.

Sobota bude ale vždy jen malou ochutnávkou té skutečné „rozkoše v Hospodinu“, protože ta je teprve přede mnou. Sobota mi ale dodává odvahu důvěřovat Ježíši a jeho slibu, kterým končí celá Bible: „*Ten, od něhož je to svědectví, praví: „Ano, přijdu brzo.*“

Amen, přijď, Pane Ježíši! Milost Pána Ježíše se všemi“ (Zj 22,20.21).

SOBOTA JAKO LÉK

Pokud chci v sobotu načerpat maximum z toho, co mi Bůh v této pravidelné „akci“ nabízí, neměl bych zapomínat na sedm jednoduchých rad:

- 1) Udělej si dost času na osobní setkání s Bohem. Svěř mu svou minulost. Vyznej před ním své hříchy a přijmi ujištění, že ti odpustil.
- 2) Udělej si dost času na společné chválení Boha se svou rodinou.
- 3) Nezapomínej přitom na setkání s přáteli, kteří stejně jako ty touží oslavovat svého Tvůrce.
- 4) Přemýšlejte společně o tom, jaký bude život v nebi.
- 5) Přemýšlej, čím bys v sobotu udělal radost svým nejbližším. Neboj se v sobotu pomáhat druhým.
- 6) Pokud si s něčím, co se týká soboty, nebudeš vědět rady, přemýšlej, jak by se na tvém místě zachoval Ježíš.
- 7) Naplánuj těch 24 hodin tak, abys dal svému tělu možnost načerpat nové síly – tělesné, duševní i duchovní.

Sobota je zvláštní den. Bůh ji oddělil a posvětil už v ráji. Když do života lidí vstoupil hřích, sobota pomalu upadala do zapomenutí. Bůh ji znovu připomíná v době, kdy vyvádí Židy z Egypta. Znovu je učí, aby se pro ně stala dnem, kdy budou vychutnávat zvláštní požeh-

nání. Jak už jsme četli, čtyřicet let jim každý den, kromě soboty, sesílá nebeský chléb – manu. Po celou dobu, co putovali pouští, mohli Izraelci doslova vychutnávat každou sobotu. Ten den nemuseli manu sbírat a ani ji upravovat. Bůh jim požehnal už v pátek, aby se mohli sedmý den plně věnovat „čerpání sobotního požehnání“.

Bůh chce dát stejné požehnání i nám. Jeho nabídka stále platí.

SMYSLEM SOBOTY JE SPOČINUTÍ V HOSPODINU

Už víc než půl století mohu více či méně zažívat ono tajemné požehnání, které Bůh na konci svého stvořitelského díla vložil na sobotu. Podle toho, jak se na sobotu připravím, dostávám požehnání více nebo méně.

Dlouhé roky jsem v Bibli hledal návod na správné prožívání soboty. Trvalo mi to dlouho, než jsem pochopil, že v ní žádný detailní návod není. Bůh mi pouze říká, co do soboty nepatří. Varuje před tím, co narušuje mou přípravu na to, abych v pátek večer při západu slunce dokázal odložit svou starost o živobytí a odevzdal se plně do Boží péče.

Smyslem soboty je má odvaha „spočínout v Hospodinu“. Dovolit mu, aby vzal do svých rukou celý můj život – mou minulost, přítomnost i budoucnost. Zárukou toho všeho je můj Stvořitel.

Jeden den v nebi

Vlastimil Fürst

Znamení doby 16

Vydalo nakladatelství Advent-Orion, Roztocká 5, 160 00 Praha 6

e-mail: expedice@adventorion.cz, www.adventorion.cz

Odpovědná redaktorka: Milada Macháňová

Grafická úprava: Robert Prokopec

Foto na obálce: iStockphoto.com

Vytiskla tiskárna ARTRON, s. r. o., Boskovice

Praha 2015

Chcete-li se o daném tématu dovědět víc,
kontaktujte Středisko korespondenčních kurzů, www.skz.cz.